

Bạo hành nguyên nhân ảnh hưởng đến phát triển nhân cách trẻ em

Nguyễn Quốc Triều

Hiện nay ở Việt Nam, Viện Nghiên cứu Dân số Gia đình và Trẻ em cùng với nhiều ban ngành có liên quan nhanh chóng hoàn thành đề án khung, thực hiện quyết định của Thủ tướng Chính phủ về xây dựng đề án tổng thể nâng cao chất lượng dân số Việt Nam về thể lực, trí lực và tinh thần. Bộ chỉ số để đánh giá Chất lượng dân số sẽ không dừng lại ở HDI (thu nhập bình quân, tuổi thọ, giáo dục) mà con quan tâm đến những vấn đề quan trọng khác nữa[1].

Bạo hành sẽ làm trẻ bị ảnh hưởng lớn đến việc hình thành và phát triển nhân cách. Sống trong môi trường không lành mạnh, bị bạo hành hoặc chứng kiến sự bạo hành, trẻ sẽ có quan niệm sống lệch lạc, không biết tôn trọng người khác và cũng không biết tôn trọng chính bản thân mình. “Một trong những vấn đề "nghiêm trọng" được xác định có ảnh hưởng tiêu cực tới chất lượng dân số Việt Nam hiện nay là tỉ lệ dân số bị thiếu năng thể lực và trí tuệ chiếm tới 1,5% và đang tiếp tục tăng thêm hàng năm. Trong đó "rối nhiễu tâm lý, tự thương, tự tử, vi phạm pháp luật do có vấn đề về sức khỏe tinh thần ở giới trẻ đang nổi lên đầy thách thức"[2]. Có rất nhiều nguyên nhân gây rối nhiễu tâm lý, hành vi của trẻ, trong đó có nguyên nhân xuất phát từ gia đình đặc biệt là vấn đề bạo hành trong gia đình. Gần đây báo chí đăng rất nhiều trường hợp cha mẹ đánh đập con cái, làm nhục con bằng cách trói con vào cột, đánh vào chỗ kín, bắt con đi ăn xin, cắt gân chân, hoặc tệ hơn là vì giận chồng mà giết con... Những tội ác ấy diễn ra hàng ngày và đang có chiều hướng gia tăng.

Có thể thấy, hiện tượng bất bình đẳng giới và bạo lực gia đình là một thực tế xã hội, nó đã có từ lâu đời, được xem là một trong những giá trị trong gia đình truyền thống. Vì vậy, không thể trong một lúc mà có giải quyết dứt điểm được, mà đòi hỏi phải có sự nỗ lực, tham gia của rất nhiều cấp, nhiều ngành, và cần có sự phối hợp chặt chẽ giữa các tổ chức đoàn thể và cộng đồng xã hội. Ngoài việc ban hành Luật phòng chống bạo lực gia đình, còn phải tiến hành đồng thời nhiều hoạt động, trong đó đặc biệt nhấn mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục nhằm mục đích nâng cao nhận thức của lãnh đạo các cấp về tầm quan trọng của cuộc đấu tranh, ngăn chặn bạo lực gia đình. Hậu quả do nạn bạo hành gây ra, để lại cho người phụ nữ là rất lớn. Nạn nhân của bạo hành sẽ bị thương tích về mặt thể chất cũng như ảnh hưởng về tinh thần. Nhiều người phải mang thương tật suốt quãng đời còn lại, nhiều người bị giết trong tình trạng bị thảm. Về tinh thần, họ trở nên hoang loạn, thiếu tự tin, thụ động, buồn rầu, lo sợ. Dẫn đến tình trạng bị trầm cảm, trầm uất. Dẫn đến những ảnh hưởng không nhỏ về thân kinh: tử vắn, điên, trầm cảm, xa lánh mọi người...

Theo lời của tiến sĩ tâm lý Huỳnh Văn Sơn, giáo sư trường Đại Học Sư Phạm TPHCM, và đang cộng tác với rất nhiều chương trình tư vấn thì hiện nay, những chị em phụ nữ bị trong gia đình đang có xu hướng bị bệnh trầm cảm cao. Tiến sĩ Sơn cho hay:

“Thực tế, bạo hành trong gia đình ở Việt Nam vẫn còn, tình hình này xảy ra với một số gia đình ở nông thôn, so với thời xưa đã bớt đi rất nhiều, nhưng hiện nay vẫn còn cảnh chồng về nhà “thượng cẳng chân, hạ cẳng tay” với vợ. Tuy nhiên, đối với một số gia đình trí thức, thì nạn bạo hành thân thể bớt đi nhưng thay vào đó là bạo hành về tinh thần, tiền bạc, tình dục...

Khi một người phụ nữ bị bạo hành trong gia đình, tuy đã ly hôn nhưng vết tích trầm cảm vẫn còn, bởi vì họ sẽ mất sự tự tin, họ cảm thấy họ vô dụng và họ cũng không tin những người đàn ông khác nếu như họ có cơ hội mới...

Thực sự, để giải quyết 100% những vấn đề dẫn đến trầm cảm trong đời sống rất khó nhưng liệu pháp về tâm lý có thể giúp họ phần nào vượt qua và dần dần theo thời gian sẽ giúp họ xóa nhòa những ký ức không đẹp lắm đã qua, và sẽ giúp họ lấy lại được nội lực và tự tin trong cuộc sống mới.”

Theo một nghiên cứu của Tổ chức Y tế thế giới, tình trạng bạo hành các bà nội trợ đang tăng ở mức nguy hiểm. Cứ 6 phụ nữ thì có 1 người là nạn nhân. Thủ phạm lại chính là những người gần gũi với họ.

Nghiên cứu được tiến hành với hơn 24.000 phụ nữ tại 11 quốc gia và phát hiện đa phần số phụ nữ bị ngược đãi, đánh đập và lạm dụng tình dục bởi chính những ông chồng hay bạn trai của họ chứ không phải người xa lạ.

Khoảng 4-12% số phụ nữ đã bị đánh đập khi mang thai và phần đông thủ phạm là các ông chồng.

Báo cáo còn cho thấy 1/4 số phụ nữ bị ngược đãi đã phải chịu đựng những vấn đề tâm lý và thể xác - động lực thúc đẩy họ tới chỗ tự sát để chấm dứt sự dày ải này.

Tuy nhiên, tình trạng bạo hành được che giấu ở phần đông gia đình. Ít nhất 20% phụ nữ được hỏi đều cho biết họ không bao giờ báo cáo hay kể lể về những gì họ phải chịu đựng. Bất chấp những hậu quả về mặt sức khỏe, khoảng 55-95% số phụ nữ bị ngược đãi không bao giờ xin sự giúp đỡ của các cơ quan hữu quan như cảnh sát, trạm xá...

Tại Thái Lan, nước xếp thứ 4 trong số 11 nước, khoảng 65% tổng số phụ nữ bị ngược đãi là do bạn tình, hoặc chồng. Trung tâm Giải quyết khủng hoảng khẩn cấp thuộc Bộ Y tế công cộng nước này thông báo trong thời gian từ tháng 10/2004 đến tháng 10/2005, tổng cộng có 10.241 nạn nhân đã tới 97 bệnh viện trên cả nước để điều trị vì bị ngược đãi. Nửa số này chưa đến 18 tuổi.

Theo điều phối viên Claudia Garcia Moreno của WHO, bạo hành gia đình chỉ có thể được ngăn chặn khi chính phủ và các cộng đồng kiên quyết chống lại cuộc khủng hoảng này

Hiện nay, bạo hành gia đình đang là hiện tượng xuyên quốc gia, mang tính toàn cầu, có đến 20-50% số phụ nữ thế giới bị bạo hành. **Nhiều hoạt động đấu tranh nhằm ngăn chặn, tiến tới xoá bỏ hoàn toàn các hành vi bạo lực gia đình đối với phụ nữ đã và đang trở thành mối quan tâm của rất nhiều tổ chức quốc tế cũng như các quốc gia vì sự tiến bộ của phụ nữ, trong đó có Việt Nam.**

---

[1] *Sức khỏe tinh thần trẻ em - Vấn đề của chất lượng dân số* Bài viết của **Hà Dương** Trích báo **Hà Nội mới**, Số 13957, ra ngày 25-12-2007

[2] *Sức khỏe tinh thần trẻ em - Vấn đề của chất lượng dân số* Bài viết của **Hà Dương** Trích báo **Hà Nội mới**, Số 13957, ra ngày 25-12-2007.